

De pleats fan Great Jelsma, sa as it foarhinne wie.

De fierste pleats yn 'e Bird der't ik hinne woe wie de pleats fan Koopmans Nei „Binnema” bin ik der carst mar hinne reizge. Der steane twa pleatsen hast hiem oan hiem. „Great Jetsma” en „Lyts Jetsma”, de lêste biwenne troch de famylje Bouma.

It roun tsjin iterstiid, foar my net ângaedlik om de boeren thús to treffen. Earst ris om my hinne sjen, in foto meitsje en dan ris by de wettermole sjen dy't der as monumint in pronkstik, nou eigen oan de gemeente Idaerderadiel sa't ik earder skreaun ha, midden yn it lân stiet. Dizze mole docht ús noch tinken oan de fûle striid dy't ek de Birdster boeren tsjin it wetter fierd ha. Hoe't der ek faek by min waer en yn'e nacht mealde wurde moast om it lândroech to hâlden. Doe faek forwinske, nou in pronkstik yn dizze lânsdouwe. Dizze mole hearde dan by de pleats fan Koopmans.

Doe't ik toch dat se wol klear wêze soene mei it iten ha'k ris oankloppe en siet al gau mei de boeren boerinne oer de pleats en de grote forbetteringen to praten dy't der de lêste jierren west ha.

„Us pleats is in eigen pleats”, sa fortelde de hear S. R. Koopmans my. „Myn vrou, Zuster de Jong, har âlden ha hjir wenne en dêrnei binne wy hjir kommen. De pleats is plm. 35 ha great, mar der is ek noch al hwat reidlân, beammeguod en biste-pôllen by. Wy melke hjir in 35 kij en hâlde dannoch it nedige jongfê. Ut âlde forhalen wurdt forteld dat hjir foarhinne in langhûs stien hat”, fortelde de boer, „en dat is wis wolvier, hwant yn de stilen yn 'e skuorre binne de pinnegatten noch to sjen dy't de kape fan de hea-berch droegen ha”.

Yn de floreen- en stimkohieren fan Idaerderadiel komt „Great Jetsma” foar by nûmer 63. Eigeners en biwenners ha west:

1640 Reiner Wybes en Albert Reinerts.

1698 Jan Gerbens tot Goïnga 30½ pounsmiet, Oene Gerbens 12 pounsmiet, Sjoerd Jacobs 8¾ pounsmiet, Jente Everts, Sybrandahuzen 5 pounsmiet en Lolke Rienks 1¾ pounsmiet eigeners, brûker Dirk Martens.

1708 Jan Gerbens 26 pounsmiet, Oene Gerbens 13 pounsmiet, Jen-

tie Everts 4½ pounsmiet, Lolke Rienks 1½ pounsmiet, eigeners, brûker Dirk Martens. "GRJETSMA"

1718 As yn 1708.

1728 Feije Sjoerds 31 pounsmiet, Bysitter Hylkema 12 2/5 pounsmiet, Willem Pyters 12 2/15 pounsmiet, Jacob Pyters 6 2/5 pounsmiet en Jente Everts 6 pounsmiet eigeners, brûker Haite Yskes.

1738 Eigeners as yn 1728, brûker Gerrit Yskes.

1748 De âld boargemaster Bourboom eigener fan 33 3/5 pounsmiet en bysitter Hylkema eigener fan 12 2/5 pounsmiet, brûker Sytze Nammes.

1758 De hear boargemaster Bourboom en siktaris P. Bruinsma 55 pounsmiet en bysitter Hylkema 12 2/5 pounsmiet eigeners, Pytter Tjeerds brûker.

1768 Mefr. Iskjen Katharina Buorboom, widd. Sloterdijk 33 3/5 pounsmiet en P. Hoekema 12 2/5 pounsmiet eigeners, Pytter Tjeerds brûker.

1778 en 1788 Fam. Van Sloterdijk eigeners, Pytter Tjeerds brûker.

1798 Ald grytman C. van Scheltinga eigener, Eeltje Douwes brûker.

1818 W. J. van Scheltinga, widd. J. C. Bergsma en A. J. van Sminia eigeners, Sjoerd E. Budstra brûker.

1828 Sjoerd E. Budstra eigener en brûker.

1838 Trijntje Eeltjes Draisma eigenerske en brûker.

1848 en 1858 Selde eignerske en brûker.

Oant safier de floreenkohieren. Yn myn bernejierren wenne Pieter Jelles Wiersma, dy't trouw wie mei Hiltsje Wobbes Schuurmans, der. Har oppolgers ha west: Wobbe Wiersma, trouw mei Tjetje Ates Bergsma.

Yn 1921 is de pleats forkocht en komme der as eigeners en biwenners Auke de Jong en Trijntje Kingma, dy't der oan 1948 ta buorke ha. Nou wenje der as eigener en brûker S. R. Koopmans en Zuster de Jong.

Ik winskje har dêr de wrâld fan lân en wetter en fiere hoarizonnen noch folle goeds ta.

d. H.

Noch in oanfolling oer "Great Jetsma":

Fan de hear P.R. Hofstra út Goyingea krige ik iñ skriuwen dat de skoanâlden fan Simen Koopmans, (Auke de Jong en Tryntsje Kingma) der twa kear wenne hawwe en tuskentiids Sikke Kingma, ~~Wij~~

dy't in broer wie fan de vrou fan Auke de Jong. Ek skriuwt hy dat de pleats ôfbrand is yn de tiid dat Auke de Jong der wenne.

Ik wol myn artikels oer de Bird bislute mei eat to sizzen hwat ik al earder sein ha. De lêste kear doe't ik der wie seach ik jitris fan dy moaije plakjes dat ik it net litte kin, hjir noch ris op werom te kommen.

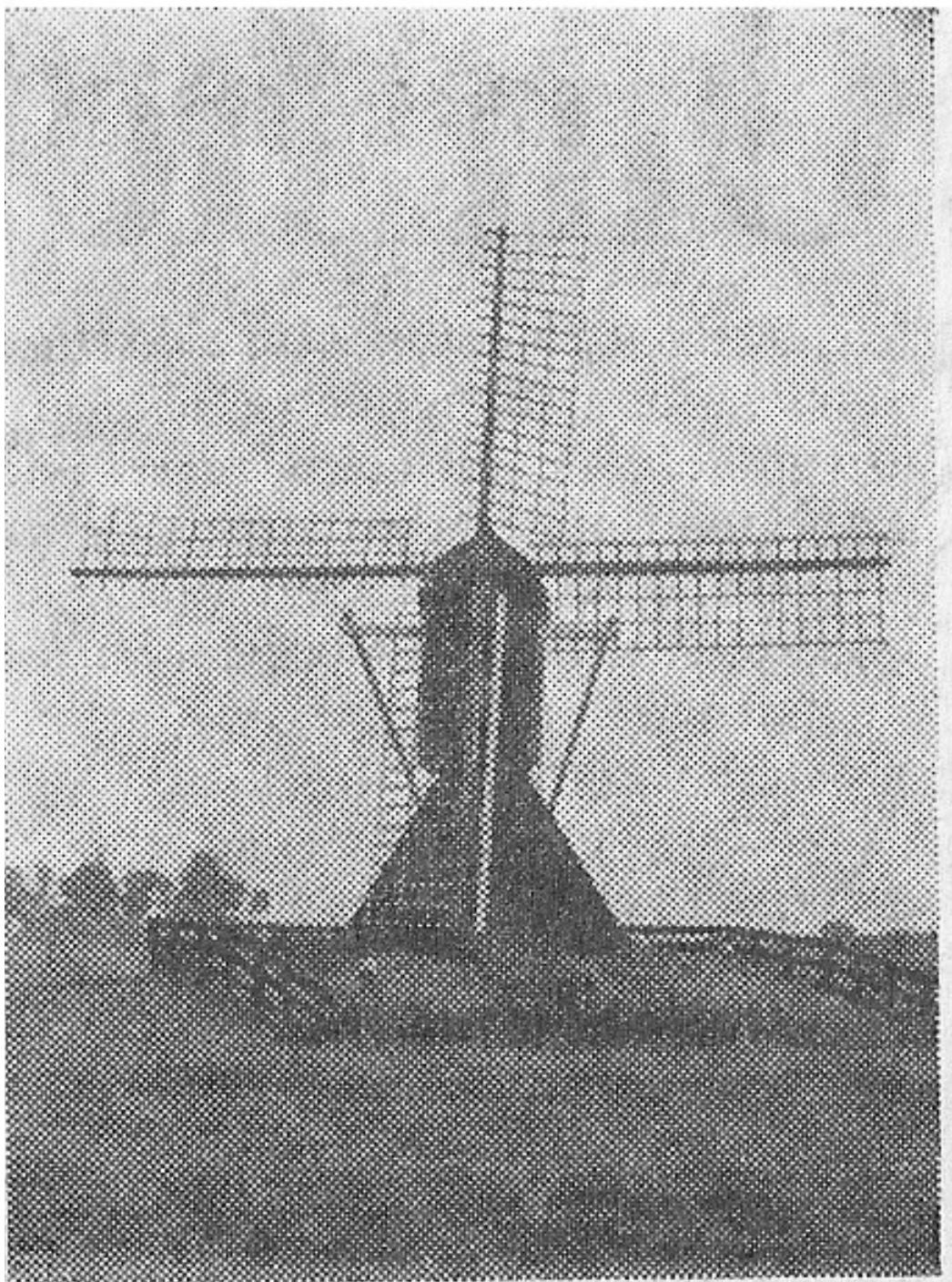
De "Bird", alear in echt stik wetterlân hwer't men oars net komme koe as mei skou of boat, is nou ûntslûten, troch de forhurde dyk dy't de pleatsen underling forbynt en troch de pont (sjoch foto) dy har forbynt oer it Prinses Margrietkanael

mei it oare diel fan de wrâld. It farwetter "De Bird" is òfsletten en nou in stilsteand wetter wurden, hwer-troch der foaraal in plantegroei ûntstien is der't men net samar oan foarby giet. Yn dat moaije stikje natur seach ik by al dat moais in âlderpear swannen mei fjouwer jongen dy't foar my as stoffearing fan dat alles, it hast folmakke.

As oantinken aan de eardere tiiden stjûrde de hear Hofstra ek noch in kranteknipsel fan de mole fan Ekemastate, toaid mei flaggen sa as dat yn myn jongesjierren, doe't der om Grou hinne, in great tal fan dy spinnekopmolens stiene, by bruiloften wenstich wie.

d. H.

De mole fan "Great-Jetsma"
(op de achtergrond de "Birdskop")

*De mole as monumint op it ein
fan de Bird.*